

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.
 CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 50 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

HIROTONIRE.

În ziua de 30 Aprilie a. c. au fost hirotoniți întru ipodiaconi și diaconi, iar în 2 Mai (Duminica Samarinenței) întru preoți, clericii diecezani: *Ioan Mihalca, Ioan Mihailaș, Cornel Hotea, Victor Savu și Alexandru Dobocan.*

Gherla, la 3 Mai 1926.

Nr. 2053.

NUMIRI.

Onoratul *Ioan Mihalca* preot nou-hirotonit este numit preot al II-lea la parohia *Rebrișoara* (Vic. Rodna).

Din șed. cons. 15 Maiu 1926:

Nr. 262.

Onoratul *Corneliu Hotea* preot nou-hirotonit este numit preot al II-lea la parohia *Turț* (D. Turțului),

Din șed. cons. 15 Maiu 1926.

Nr. 2248

Onoratul *Ioan Mihailaș* preot nou-hirotonit este numit administrator local la parohia *Morăreni* (D. Budacului).

Din șed. cons. 15 Maiu 1926.

Nr. 2362.

Onoratul *Victor Savu* preot nou-hirotonit este numit administrator local la parohia *Rona* și filiala *Turbuța* (D. Năprăzii).

Din șed. cons. 15 Maiu 1926.

Nr. 2249.

Colectă de milă pentru V. Pop.

Sub Nr. 5975 din 29 Decembrie

1935 (în Nr. 1/926 al „Curierului Creștin”) am cerut contribuțiile de milă pentru candidatul de avocat orb *Vasile Pop.*

Au intrat până acum colectele următoare :

1) Onoratul *Octavian Bulbuc* paroh Măgura 130 lei, 2) Oficiul parohial Craidorolt 188 lei, 3) Oficiul parohial Nepos 80 lei, 4) Oficiul parohial Nimigea de jos 100 lei, și 5) Oficiile parohiale Giurtelec și Cățelul 700 lei, 6) Oficiul protopopesec Beclean 465 lei.

Dacă eventual s'ar fi trimis ajutoare direct, ori dacă s'au înaintat alte ajutoare Ordinariatului, cari aici nu sunt arătate, să ni-se raporteze în scris.

Din șed. cons. 11 Mai 1926.

Nr. 2142.

†

Neorolog

Cu durere vestim Veneratului Cler trecerea la celea vecinice a Onoratului *Corneliu Părăscan* preot în Țaga, mort la 4 Mai a. c., în anul 32 al vieții și 8 al preoției sale.

Onorat Frățile Voastre să aduceți la altarul Domnului rugăciunile pii îndatinate pentru odihna adormitului în Hristos Frate.

Din șed. cons. 11 Mai 1926.

Nr. 2216.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.

Apărarea Creștinismului

prin

Unirea Bisericilor.

(Urmare).

Pentru că neexistând definițiunile unui Conciliu General întrunit prin înfățișarea celor două Biserici, ori cel puțin a singurei Biserici ortodoxe întrunite în Conciliu prin participarea tuturor bisericilor autocefale, cum pot atari Teologi să pretindă supunerea Bisericii Catolice sub Biserica ortodoxă? Apoi la cine ar fi a se adresa, la Constantinopol eventual Salonic — ori la Sfântul Sinod Rus la Petrograd, la Atena, la București ori la Belgrad — când între bisericile ortodoxe, nu există un centru? Așadară tot mereu rezultă, că bisericile ortodoxe în fața bisericii catolice, nu-și pot atribui o situație sau stare canonică, care să-i îndemne a nu primi Unirea; până când Biserica catolică are toate titlurile unei stări canonice față de bisericile ortodoxe autocefale, pentru că Biserica orientală de două ori a primit sfânta Unire cu toate învățăturile definite și mărturisite de Biserica Catolică. Din acestea urmează, că din partea Bisericilor ortodoxe nu poate fi dificultate serioasă de a primi Decretul Sfintei Uniri, cum a fost primit de cele două Biserici în sfântul Sinod general dela Florența.

X.

Cum pot primi Sfânta Unire bisericile ortodoxe.

Presupunând cum am arătat, că Biserica catolică față de Bisericile ortodoxe autocefale se află într'o situație perfect canonică, e rândul acestora să răspundă la invitarea autoritativă, des repetată din partea Capului Bisericii Catolice; care e Papa.

Și pe cum situația Canonică a Bisericii catolice, atât dogmatică, cât și disciplinară, e întemeiată pe regulile observate de cele două Biserici în veacurile mai înainte de schismă, urmează,

că biserica catolică, nu poate și nici nu trebuie să admită vre-o îndoială asupra decretelor ori definițiunilor dogmatice, ci poate să fie cu mână largă, îmbelșugată de concesiuni în materie disciplinară, cum a fost în trecut, este în prezent, și va fi în viitor tolerantă și plină de bunăvoință.

Ceeace poate concede în materie dogmatică, este *informațiunea*, adică să permită ca bisericile Orientale să se instrueze despre înțelesul dogmelor catolice definite, ca să priceapă, că acelea sunt în conglăsuire cu perpetua tradiție dogmatică a celor două biserici, cum a fost înainte de schismă.

Informațiunea se poate face în deosebite moduri: ori prin convenirea teologilor din cele două Biserici și a sinoadelor de Episcopi din ambe părțile, ori prin tratative între bisericile autocefale și Sfântul Scaun. Atunci Episcopii și Teologii catolici ar explica înțelesul dogmelor catolice, după tradiția dogmatică a celor două Biserici, mai ales dogma despre primatul Sfântului Petru și a urmașilor săi în scaunul Romei.

Dacă Episcopii bisericilor autocefale ar fi îndestuliți cu esplicările date, nu e nici o îndoială, că unirea s'ar săvârși deplin ori în mare parte.

Cu privire la disciplină, nu poate fi îndoială, că Biserica catolică, mai ales Sfântul Scaun nu ar avea nici o dificultate, ca Bisericile autocefale să continue a trăi și a se regula după disciplina Bisericii orientale. O dovadă avem în Conciliul ecumenic din Florența, în care deși discuția dogmatică a fost lungă, nu s'a făcut chestiune de disciplină bisericească; pentru că s'au fost învoit, ca fiecare biserică să urmeze a trăi după propria disciplină. De aceea în privința materiei de jertfă la sfânta Liturghie, s'au învoit și s'a declarat și în Decretul de Unire, că e validă Jertfa celebrată atât în azimă, cât și în pâne dospită, dar *ca preotii trebuiau să se conformeze rânduielii propriei lor biserici*. Astfel Biserica latină își păstra datina de a folosi azimă, și nu făcea nici o greutate, ca biserica grecească să urmeze mai

departe cu folosirea pâinii dospite la săvârșirea sfintei Liturgii. Iată cum în un punct atât de delicat se menține neatinșă disciplina celor două Biserici.

De aceea e necesar, ca în tratativele privitoare la unirea celor două biserici și în discuții să se ia totdeauna ca bază decretul Unirii din Sinodul dela Florența atât în partea dogmatică, cât și în partea disciplinară. Că neoteologii autocefaliști Orientali, nu cunosc istoria Conciliului din Florența, ori o cunosc rău, ori o cunosc pentru ca să o calumnieze, nu e nici o mirare. Dar să fie teologi latini, și publiciști, cari vorbesc și scriu despre Bisericile orientale, ca și când n'ar fi existat Conciliul Florentin, ori care acum nu ar mai fi aplicabil, e un lucru foarte deplorabil. Pentrucă Sfântul Scaun a avut totdeauna în fața lui acest decret, când a primit unirea bisericii rutenești, a bisericii melchite, a bisericii românești, toate de rit grecesc.

Importanța acestui decret e foarte mare, pentru a aduce la unitatea catolică pe disidenții autocefaliști de rit oriental, nu numai pentru partea dogmatică, ci și pentru partea disciplinară a bisericilor orientale.

Biserica catolică în acel decret are o bază *canonică*, pentru că a fost subscris de cele două Ierarhii, Occidentală și Orientală, până când ortodoxii autocefaliști nu-și pot întări aserțiunile lor furioase cu nici o bază canonică, care să legitimizeze desbinarea lor.

Espunându-le acestea, în treacăt, ne întoarcem la argumentul *Informațiunii*.

Din nefericire, un Conciliu ecumenic cu participarea complectă a celor două Biserici, astăzi este aproape imposibil. Nu din partea Bisericii catolice, care la convocarea solemnă a unui Sinod ecumenic făcută de autoritatea supremă, de Papa, și-ar trimite Episcopii săi din toate părțile lumii, la locul stabilit prin decretul papal; ci imposibilitatea provine din partea bisericilor ortodoxe.

Când există Imperiul Bizantin, nu existau bisericile și statele naționale or-

todoxe, și de aceea Papii nu aveau de a se înțelege decât numai cu Patriarhii și cu Împăratul pentru celebrarea Conciliului ecumenic. Dar astăzi când la Constantinopol nu mai este împărat creștin, ci Turcii, astăzi când nu mai este un singur imperiu, ci mai multe: cel rusesc, regatul Greciei, regatul României, Sârbiei, Bulgariei, cari state toate au în sânul lor biserici autocefale, cum e cu puțință a afla un acord între aceste state și aceste biserici pentru a celebra cu participarea lor un Sinod ecumenic? Politica guvernelor și ministerelor din aceste State permite-va episcopilor din propriul Stat să iea parte la Sinodul ecumenic, ori se vor nizu să-i împedecă din motive politice?

De bună samă, dacă Diplomăția tuturor statelor ortodoxe s'ar pune de acord cu Sfântul Scaun, s'ar renoui faptul unui Sinod ecumenic mai număros decât cel dintâi dela Nicea, la care au luat parte 318 Episcopi din toate părțile lumii creștine, fiind de față și Împăratul Constantin cel Mare.

Dar e de temut, că în veacul preamăritei *libertăți populare*, să nu se îngăduie *poporului creștinesc* mângâierea *păcii universale creștinești*. Francmasoneria și cu dânsa toate sectele anticreștine, Socialismul și Anarhismul își vor pune în lucrare *vieșugul și violența* pentru a împedecă marele eveniment al *păcii universale creștinești*. Aceste secte vor profita de toate împrejurările pentru a împedecă un astfel de eveniment însemnat. Vor profita de *Rațiunea de Stat*, de politica fiecărui stat interesat în atare afacere, de prejudițiile învechite ale poarelor și de gelozia diferitelor state, cari în desbinarea Bisericilor creștine văd forța stăpânirii lor proprie.

Toate acestea împrejurări vor fi folosite de Liberalismul francmasonic, de Socialismul cutropitor, de Anarhismul la modă, pentru a creia mari dificultăți acestei opere sfinte. Se vor pune la oale ziaristica sectară, adunări artificiale de popor, meetinguri în piețe și agresțiuni contra Clerului și cetățenilor

creștini, cari voesc pacea creștină pentru Biserica lui Isus Hristos. Dacă auzim preste tot strigătul iudaic: *Nu vrem să domnească acesta preste noi*, cu mult mai vărtos acest strigăt se va repeți, când sectele anticreștine vor vedea în Unirea Bisericilor desăvârșirea împărăției lui Isus Hristos pe pământ.

Dacă pacea creștină proclamată în Sinod general cu participarea celor două Biserici pare o întreprindere foarte grea încât să spăimânteze orice minte creștină; cu toate acestea nu trebuie să descurajăm. Isus Hristos a dat două arme puternice Bisericii sale: *rugăciunea și apostolatul*. Prin rugăciune ne-a învățat să rostim cucernic: *Vină împărăția ta*.

Împărăția lui Dumnezeu pe pământ este Biserica sa, împărăție ce se desăvârșește în Ceriu cu mărirea celor fericiți; alt mijloc este *Apostolatul* prin care se lățește și se menține împărăția lui Dumnezeu, adică biserica sa pe pământ. De aceea trebuie să ne rugăm de o parte pentru unirea bisericilor, să ne rugăm cu evlavie și statornic, iar de altă parte trebuie să lucrăm fiecare după puterile proprii, și conform stării sale sociale și teptei ce o ocupă în Biserică, ca să se lățească și la popoarele catolice și la cele ortodoxe ideea unirii bisericilor, ca un lucru necesar pentru bisericile creștine și pentru triumful credinței creștinești.

Să ne rugăm și în acelaș timp să lucrăm, să muncim. Pentru că dacă e foarte greu ca să nu zicem imposibil să se îndeplinească Unirea celor două Biserici prin un Sinod ecumenic, nu pare imposibil să se poată face parțial unirea celor două biserici cu privire la una ori alta națiune ortodoxă.

E fapt de netăgăduit, că acțiunea binevoitoare a marilor Papi Piu IX, Leon XIII, a Papei Piu X, Benedict XV și a actualului Pontifice Papa Piu XI față de bisericile de rit oriental, a produs cea mai bună impresie în Bi-

sericile ortodoxe, și acum acestea nu mai văd în biserica Romană marea inimică a bisericilor orientale.

Însă încrederea în Sfântul Scaun încă nu e deplin renăscută. Pentru că cei ce au interes ori scop sectar, ori de partid în contra unirii Bisericilor, lătesc și blaterează preste tot, că atare bunăvoință a Papilor este o ficțiune, o tragere de stori pentru a supune bisericile autocefale, ca așa mai întâi să stăpânească preste ele și apoi să le distrugă.

Din cele ce le-am văzut până acum, e ușor de priceput cât de calumniatoare este aceasta imputare, și cu totul ne-subsistentă. De aceea nici nu va putea dura mult, mai ales dacă clerul catolic, conformându-se purtării Sfântului Scaun față de Bisericile orientale, va ști nimici prin raționare și prin purtarea lor cu bunăvoință față de aceste biserici orice suspiciune perversă împotriva Sfântului Scaun.

Încetând astfel de imputări și presupuneri închipuite, se pot întâmpla evenimente, cari să limpezască tot mai bine starea de neunire între bisericile autocefale, și să se convingă de necesitatea de a se alipi la un centru bisericesc, și acesta nu poate fi altul decât Sfântul Scaun al Romei, care să le dea lor o poziție canonică în armonia Bisericii universale creștine, care e singură Biserica Catolică.

Aceasta s'ar putea întâmpla în oarecare Patriarhat din Orient, ori în România, ori Grecia, ori Sârbia, ori Bulgaria. Dar dela Rusia nu putem aștepta ceva? Noi sperăm că Rusia va da primul exemplu pentru Bisericile orientale de reunire cu Biserica catolică.

(Va urma).

Pentru partea neoficială răspunde: Ioan Sângeorghe